

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII

Kaina 15 c.

Printed in two parts

SEŠTADIENIS — SATURDAY, SPALIS — OCTOBER 20, 1973

šandien Draugas 14 psl.

Nr. 247

KATALIKAI PASAULY

Lenkijos galima, Lietuvoj — ne

Varšuva. — Daugiau kaip tryliką tūkstančių lenkų vaikų, neseniai priėmusių Pirmąją Komuniją, dalyvavo maldingoje kelionėje į Dievo Motinos Marijos šventovę Censtakave. Mažiesiems maldingosios kelionės dalyviams čia buvo specialios pamaldos. Tuo pačiu metu į Censtakavą suvažiavo ir 1.500 katalikų mokytojų ir auklėtojų. Juos visus pasveikino kardinolas Wyszynskis.

Kas atsitiktų Lietuvoje, jei kas pamėgintų ne su trylika tūkstančių, bet tik su trylika vaikų puz nuvažiuoti į Šiluvą?

Antagonizmas bus pasibaigęs

Durban, Pietų Afrika. — "National Catholic Register" (X.21) rašo, kad apie 100 masonų, uniformuoti visais savo ložės ženklais, organizuoti, atvyko į šv. Patriko bažnyčią ir išklaušė Mišias. Tada vietos katalikų laikraštis "Southern Cross" apie tai parašė ir pasidžiaugė, kad ilgus metus trukęs antagonizmas tarp katalikų Bažnyčios ir masonų Afrikoje jau bus pasibaigęs.

Priglaudė politinius pabėgėlius

Vatikanas. — Vatikanas buvo patvirtinta, kad Čilės perversmo metu daug asmenų kreipėsi į Vatikano nunciaturą Santiago, prašydami politinio azilo, ir niekam to nebuvo atsakyta. Apatai liškasis nuncijus Sortero Villalba sakė, kad buvo priglausta tiek žmonių, kiek jų pastatuose galėjo tilpti ir kiek jų buvo galima išmaitinti.

Kenijos krikščionys

Nairobi. — Kenijai 1963 m. tapus nepriklausoma valstybe, čia labai pradėjo augti krikščionių skaičius. Dabar, iš dvilikos milijonų gyventojų aštuoni milijonai yra krikščionys. Kasmet Kenijoje pakrikščiama apie tris šimtus tūkstančių asmenų. Pats Kenijos prezidentas Jomo Kenyatta ir daug kitų žymių valstybės vyrų yra krikščionys. Nairobi universiteto profesorius dr. David Barrett sakė, kad krikščionys bei plėstis Kenijoje yra geros sąlygos, nes ši Afrikos respublika yra jau pasiekusi gana aukštą kultūros laipsnį ir todėl visiems savo piliečiams pripažįsta pilną religinę laisvę.

Kenijos sostinėje Nairobi Vatikano nunciaturai sekretoriaus pareigas eina lietuvis prelatas Jonas Bulaitis.

Giliai tikintis sportininkas

Roma. — Pasaulinio garso dviračio lenktynių čempionas belgas Eddy Merckx pasikalbėjime su Vatikano radijo bendradarbiu pažymėjo, kad jis esąs pasirengęs savo meilę Kristui skelbti ir lenktynėse, jei tuo būdu galėtų sustiprėti meilė pasaulyje. "Aš noriu skelbti Kristų tiems, kurie jo nepažįsta. Aš giliai jį tikiu; tikiu jo istoriškumu ir dieviškumu". Į klausimą, ar jis Kristų laiko didžiausia asmenybe pasaulio istorijoje, Eddy Merckx atsakė: "Kristaus asmenybės negalima palyginti su jokia kita asmenybe. Jis yra Dievo Sūnus, ir todėl joks palyginimas Kristaus su Marksu ar kuo kitu yra negalimas."

Meksikos Miestas. — Meksikos vyriausybė pasiūlė valdžios pagalbą atstatyti ar pataisyti per žemės drebėjimą sugriautas ar apgriautas bažnyčias. Puebla apylinkė tokios pagalbos prireikė 22, o Vera Cruz 40 pastatų.

L. K. Kronika anglų kalba

Lietuvių Kunigų Vienybė, kurios pirmininkas yra prel. Jonas Balkūnas, išleido anglų kalba Lietuvos Katalikų Kronikos Nr. 4. Ruošiamasi išleisti visi šėši Kronikos numeriai lietuvių ir anglų kalbomis. Vertinama šį dielį Kunigų Vienybės užsimojimą, Vliko taryba, valdybai pasiūlius, savo spalio 11 d. posėdyje leidejams paskyrė 250.00 dol. subsidiją. (E.)

Nobelio premija už literatūrą australui

STOCKHOLMAS. — Nobelio premija už literatūrą šiais metais paskirta Australijos beletristui Patrick White, 61 metų amžiaus. Motyvacijoj, kodėl jam paskirta, sakoma, kad "jis įvedė naują kontinentą į literatūros meną".

OSLO. — Dėl Nobelio premijos paskyrimo Kissingeriui ir Le Duc Tho du norvegai, Nobelio komisijos nariai, atsistatydino. Nepasakyta, dėl ko jie protestavo, ar jiems nepatiko Kissingeris, ar Tho. Jų atsistatydinimas iššaukė Norvegijos parlamente debatus.

Paėmė originalą, grąžino kopiją

WASHINGTONAS. — Bibliotekų apsauga Amerikoje nėra pakankama, ir dingsta daug ne tik knygų, bet ir svarbių raštų. Kongreso biblioteka net viešai skundėsi, kad daug dingno nepakeičiamų dokumentų. Dabar kolumnistas Jack Anderson pradėjo paštą gauti iš nežinomų asmenų tų vogtų dokumentų kopijas ir jas atiduoda bibliotekai.

Matysim šviesią kometą

WASHINGTONAS. — NASA sako, jog bus panaudotos visos priemonės studijuoti Kohoutek kometai, kai ji gale gruodžio ir pradžioje sausio pasirodys ir bus šviesesnė nei pilnatis Mėnulio. Šis stebima ir fotografuojama nuo žemės, ore ir iš lėkiojančių erdvių laboratorijos. Bus šviesesnė ir įspūdingesnė nei 1910 metais buvusi Haley kometas. Erdvių laboratorijos trečioji pamašina, kuri bus pasiųsta kitą mėnesį, tam reikalui turės specialius teleskopus ir foto aparatus. Svarbiausia, ko mokslininkai norės sužinoti, iš ko susideda kometos uodega.

Helsinkis. — AP iš Helsinkio pranešė apie dviejų estų pabėgėlių išdavimą Sov. Sąjungai. Bėgliai iš Estijos atvyko į Suomiją, perėję Sov. Sąjungos — Suomijos sieną šiaurės Suomijoje, Kumo srityje. Jie buvo sulaukyti 10 km. nuo sienos ir tuoj grąžinti sovietams. Apie jų išdavimą pasakė ir Suomijoje švedų kalba spausdinamas laikraštis "Nya Pressen". (T.)

PHNOM PENH. — Iš sovietų ambasados Kambodijoje išvažiavo beveik visi tarnautojai. Pažko tik trys būtinieji ryšiams palaikyti. Maskva nuo šiol pripažįsta Sihanouko vyriausybę.

MIAMI. — Naujai susidariusi tropikinė audra Gilda grasina Kubai ir, gal būt, pasieks pietinę Floridos dalį ar Bahamas.

Vilniui — sostinei 650 metų

Senamiesčio kampelis. Prieky šv. Kotrynos bažnyčios absida

NAUJAS BŪDAS VADOVAUJANTIEMS NIEKINTI

VLIKO TARYBOS PAREISKIMAS

Mums gerai pažįstami Lietuvos okupanto kėsiai nublukinti bet kurį laisvųjų lietuvių vaidmėni pavengtosioms tautos gyvenimui, o ypač suzlugdyti išeivijos pastangas padėti savo tautai Lietuvos nepriklausomybę atstatyti. Dėl to okupantas ir jo statybiniai Lietuvoje išeivijos veiklai vadovaujančius žmones pravardžiuo-

ja fašistais, nacių kolaborantais, tautos išdavikais ir kt. Bet šitokia Maskvos taktika laukytų rezultatų jai nedavė. Tad paskutiniu metu Kremlius ėmėsi kito būdo mūsų vadovaujančius žmones niekinti. Sovietiniai pareigūnai mūsų vadovaujančius asmenis pradeda apšaukti sovietinio saugumo bendradarbiais.

Vliko taryba atkreipia laisvųjų lietuvių dėmesį į šią naują sovietų taktiką išeivijos darbuotojams diskredituoti, tarpusavio ne pasitikėjimui sėti ir tuo būdu laisvųjų lietuvių talką ir pagalbą pavergtajai tautai žlugdyti.

Nepasiduokime provokacijoms ir saugokimės, kad net visai neįtyčiomis netaptume okupanto pikty kėslių taktininkais.

1973. X. 11.

Vliko Taryba

Beirutas įkaitus išvadavo

BEIRUTAS. — Beirutio policija ir kariuomenė sugebėjo du teroristus nušauti, vieną kritiškai peršauti ir ketvirtą suimti, kai jie vieną parą laikė banke 66 žmones. Vienas įkaitų, amerikietis, buvo irgi nušautas. Teroristai sakė, kad jie yra Libano revoliucionierių nariai ir reikalavo 10 milijonų dolerių Palestinos reikalams ir suimtuosius paleisti ir išvežti į Alžiriją arba Pietų Jemeną.

WASHINGTONAS. — Aukščiausiojo teismo teisėjas Douglas šį mėnesį pasiekė rekordą. Joks kitas teisėjas dar nebuvo taip ilgai išbuvęs teismo nariu, virš 35 metų.

Izraelio kariuomenės štabo viršininkas gen. David Elazar (dešinėje) lanko Sirijos frontą.

Bonnos politika pasikeis

VARŠUVA. — Yra ženklų, kad Vakarų Vokietijos politika Vakarų Berlyno atžvilgiu gali kiek pasikeisti. Užsienio reikalų ministeris Walter Scheel, atvykęs į Varšuvą, "Polityka" laikraščiui duotame pasikalbėjime sako, kad jis čia pribuvo išsiaiškinti kam kuriais "techniškais klausimais", liečiančiais V. Berlyną. Jis mano, kad bus rastas kompromisas ir bus susitarta dėl abiejų valstybių santykių normalizavimo.

Scheel pareiškimas rodo galimas nuolaidas komunistams. Pirmiau Bonna aiškiai reikalavo, kad jų konsulatui Rytų Europoje, kai jie bus įsteigti, galėtų reprezentuoti ir atstovauti ir vakarų berlyniečių reikalus, bet komunistiniai kraštai su tuo nenorėjo sutikti, toks buvo Maskvos įsakymas. Dėl to pakibo ore vestos derybos su Lenkija, Čekoslovakija ir Vengrija, o Brandtas atšaukė savo vizitą į Prahą.

SAM-7 pavojingas ginklas

WASHINGTONAS. — Pentagonas patyrė, jog tokie dideli Izraelio aviacijos nuostoliai yra svarbiausia ne dėl SAM-6 raketų, bet dar naujesnės SAM-7. Kai kitos raketos skirtos aukštai skrendantiems lėktuvams, tai SAM-7 pritaikytos ant judamų motorvežimių ir pavojingą pažeme lėkiojantiems lėktuvams, kurie savo keliu naikina tankus. Prie vieno vežimo paprastai pritaisytos aštuonios raketos, ir jos iššaukiamos vienu metu.

Panašų priešlėktuvinį ginklą turi ir Amerika, vadinamąsias Redeye raketas, paleidžiamas dar lengviau, nuo peties. Jas pralekiantieji lėktuvai patys pritraukia savo motorų šilumą.

KAIRAS. — Karui prasidėjus, Egipte buvo keili tūkstančiai amerikiečių turistų. tarp jų nemaža ir žydų. Paskutinieji turistai, viso 400, buvo nuvežti Aleksandriją ir graikų laivu išplaukė į Pirėjaus uostą.

NEW YORK. — New Yorko centre, Manhattene, Central Savings banke sprogo dvi bombos, sužeidamos 8 žmones.

Mūšiai abiejose Sueso pusėse

BEIRUTAS. — Izraelio žiniomis, jų kariuomenė sunaikino eilę egiptiečių tankų ir raketų bazių abiejose Sueso pusėse. Mūšis tęsiasi jau ketvirtą dieną. Sirija, Irakas ir Jordanija sako, kad jų daliniai pradėjo kontrataką šiauriniame fronte ir nori palengvinti spaudimą prie Sueso.

Egiptas giriasi, kad jie apsupo visus prasiveržusius Izraelio dalinius ir juos žada sunaikinti. Izraelis sako priešingai ir teigia, kad už dienos kitos karas pasisuks jų naudai, jie bus nesulaikomi, kad nuo šiol iniciatyva bus jų rankose, o tankų kolonos jau dabar žengia per

kanalą bet kurioj vietoj be didesnio egiptiečių pasipriešinimo. Kariniai šaltiniai tvirtina, kad Izraeliui pavyko į savo rankas paimti visą eilę nesunaikintų sovietų raketų su visais slaptais įrengimais, ir dabar nebūs jos slaptos.

Šiauriniame fronte Izraelis laiko apie 300 kvadratinį mylių Sirijos teritorijos anapus Golan aukštumų.

Moshe Dayan, Izraelio gynybos ministras, lankėsi vakarus nuo Sueso ir buvo patenkintas karo eiga. Sakoma, kad Izraelio žymiai mažesnė armija kovoja su 100,000 egiptiečių karių.

KAIRAS. — Po to, kai Kosyginas paliko Kairą, apie jo buvimą pranešė ir Egipto žinių agentūra. Jis turėjo kelis pasitarimus su prezidentu Sadatu ir sakoma, jog aptarė paliaubų galimybes. Kiek yra žinoma, abu vadai buvo sutarę paskelbti paliaubas ir siūlyti palikti demarkacijos linijas tokias, kokios dabar yra. Vadinasi, egiptiečiai liktų ir rytiniame Sueso krante, kanalas būtų valdomas vieno egiptiečių, sovietai greitai laiku galėtų juo naudotis ir vežti sustiprinimus savo laivynui Indijos vandenynė. Izraelis, ir, greičiausiai, Amerika, su tuo nesutiks. Gal dėl to Izraelis ir paliko nebaigtą mūšį šiaurėje, o pradėjo veržtis į Egipto žemę, kad eventualiai jų kariuomenė būtų abiejose kanalo pusėse, jei kokiu nors būdu ir prasidėtų paliaubos.

BEIRUTAS. — Ne tik patvirtinama, kad egiptiečių lėktuvais skraidė šiaurės korėjiečiai, bet jau sakoma, kad ir mūsų dalyvauja. tik joks jų valdomas lėktuvas dar nebuvo numuštas.

Lietuvoje mirė prof. J. Bučas

Vilnius. — Spalio 15 okup. Lietuvoje mirė prof. dr. Jonas Bučas, žinomas ekonomistas. Velionis buvo gimęs 1900. XI. 11 Pudžiūnų kaime, Pašvitinio valsčiuje. 1919 - 1921 m. tarnavo savanoriu Lietuvos kariuomenėje. 1929 baigė Liet. universitete ekonomijos skyrių. 1929 - 1931 m. gilino studijas Frankfurte a/M. Vokietijoje. 1933 gavo ekonominių mokslų daktaro laipsnį. 1934 paskiriamas į V. D. universitetą privatdocentu. 1939 perkeltas į Vilniaus u-tą.

Bolševikų okupacijos metais profesorius Vilniaus universitete. 1948 - 1956 m. buvo universiteto rektorium. Yra parašęs daugiau kaip 40 stambesnių mokslų darbų. Jo palaikai buvo spalio 17 d. palaidoti Antakalnio kapinėse, Vilniuje.

KALENDORIUS

Spalio 20: šv. Artemas, šv. Morta, Gedainis, Saulė.
Spalio 21: šv. Hiliarijus, šv. Ursulė, Rikantas, Gilanda.
Spalio 22: šv. Melanas, šv. Salomė, Sudimantas, Minė.
Saulė teka 7:08, leidžiasi 6:04.

ORAS

Dalnai saulėta, šilta, virš 70 laipsnių.

